

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Одеська національна академія харчових технологій

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методологія та організація наукових досліджень

Обов'язкова навчальна дисципліна

Мова навчання - українська

Освітньо-професійна програма – Менеджмент
спеціальність – 073 Менеджмент
галузі знань – 07 «Управління та адміністрування»
рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Розглянуто, схвалено та затверджено
Методичною радою академії

РОЗРОБЛЕНО ТА ЗАБЕЗПЕЧУЄТЬСЯ: кафедрою менеджменту і логістики
Одеської національної академії харчових технологій

РОЗРОБНИК (розробники): Каламан О. Б., доцент кафедри менеджменту і
логістики, кандидат економічних наук, доцент
Пурцхванідзе О. В., доцент кафедри менеджменту
і логістики, кандидат філософських наук
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри менеджменту і логістики
Протокол від «26» 06 2020 р. № 24

Завідувач кафедри _____

(підпис)

Савенко І. І.

(прізвище та ініціали)

Розглянуто та схвалено методичною Радою зі спеціальностей 073
«Менеджмент», 281 «Публічне управління та адміністрування» галузей знань
07 «Управління та адміністрування», 28 «Публічне управління та
адміністрування»

(код та найменування спеціальності)

Голова ради _____

(підпис)

Савенко І. І.

(прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми _____

(підпис)

Савенко І. І.

(прізвище та ініціали)

Розглянуто та схвалено Методичною радою академії
Протокол від «22» 06 2020 р. № 6

Секретар Методичної ради академії _____

(підпис)

Мураховський В. Г.

(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

1	Пояснювальна записка	4
1.1	Мета та завдання навчальної дисципліни	4
1.2	Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти	5
1.3	Міждисциплінарні зв'язки	6
1.4	Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС	6
2	Зміст дисципліни:	7
2.1	Програма змістовних модулів	7
2.2	Перелік практичних занять	8
2.3	Перелік завдань до самостійної роботи	8
3	Критерії оцінювання результатів навчання	9
4	Інформаційне забезпечення	10

1. Пояснювальна записка

1.1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою даного курсу є познайомити студентів магістратури з необхідними інструментами та методами проведення наукових та дослідницьких робіт в області різних економічних процесів і явищ.

Завданнями освоєння дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» відповідно до загальних цілей основної професійної освітньої програми професійної освіти (магістратура) є:

- засвоєння магістрантами знань про методи проведення наукових досліджень за напрямками економічних наук;
- вивчення праць провідних методологів економічної теорії і прикладних економічних наук минулого і сьогодення;
- формування у магістрантів наукового уявлення про методи збору, обробки, аналізу та подання економічної інформації в наукових дослідженнях.

В результаті освоєння дисципліни студент **повинен володіти** теоретичними знаннями обґрунтування в області економічної політики і прийняття стратегічних рішень, а саме:

- здатністю до абстрактного мислення, аналізу, синтезу;
- готовністю до саморозвитку, самореалізації, використання творчого потенціалу;
- обґрунтовувати актуальність, теоретичну і практичну значущість обраної теми дослідження;
- проводити самостійні дослідження відповідно до розробленої програми.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен:

знати:

- основні методологічні підходи до проведення наукових досліджень; - методологічні основи дослідження перетворених форм економічних відносин, механізмів їх модифікації і деформації;
- основні види інформаційних джерел для наукових економічних досліджень;
- принципи і методи фундаментального і прикладного дослідження економічних відносин і процесів, їх сутності та форм функціонування на техніко-економічному, соціально-економічному і господарському рівнях;

вміти:

- розробити і застосувати методологічні підстави дослідження форм економічних відносин, механізмів їхньої модифікації і трансформації;
- розкрити можливості пізнання сутності, форм, механізму та ролі економічних відносин і процесів в сутнісному і функціональному аспектах;
- володіти сучасним понятійно-категоріальним апаратом і новітніми методами економічного дослідження.

1.2. Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в Стандарті вищої освіти зі спеціальності 073 Менеджмент та освітньо-професійній програмі підготовки магістрів за спеціальністю 073 Менеджмент:

Загальні компетентності:

- ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, у тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.
- СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.
- СК3. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту.
- СК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації.
- СК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.
- СК6. Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми.
- СК 8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.
- СК 9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.
- СК 13. Здатність забезпечувати безперервний саморозвиток і самовдосконалення, відповідальність за розвиток інших у професійній діяльності

Програмні результати навчання:

- ПРН1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.
- ПРН3. Проектувати ефективні системи управління організаціями.
- ПРН9. Вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами.
- ПРН 10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач
- ПРН11. Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування

власного часу.

ПРН13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

ПРН 17. Вміти адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність у ситуаціях, які виникають у професійній діяльності

1.3. Міждисциплінарні зв'язки

Попередні – філософія та політологія, вища та прикладна математика, інформатика та інформаційні технології, статистика, правознавство та трудове право, організація праці менеджера, управління інноваціями, самоменеджмент.

Наступні – психологія управління, інвестиційний менеджмент, антикризове управління підприємствами галузі, теорія управління безпекою соціальних систем.

1.4. Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС

Тип дисципліни - обов'язкова		Мова викладання - українська	
Навчальна дисципліна викладається на першому курсі у першому семестрі			
Кількість кредитів – 3,0; годин - 90			
Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	30	18	12
заочна	10	8	2
Самостійна робота, годин	Денна - 60		Заочна - 80
Форма контролю	диф.залік		

Методи навчання: словесний, пояснювально-демонстраційний, метод проблемного викладання, робота в малих група.

Методи контролю: усний, письмовий, тестовий.

Засоби діагностики успішності навчання: індивідуальні завдання, питання для поточного контролю, тести, розрахункові завдання та питання для підсумкового контролю.

2. Зміст дисципліни

2.1. Програма змістовних модулів

Змістовний модуль 1. Методологія та організація наукових досліджень

№ теми	Зміст теми	Годин	
		денна	заочна
1.	<u>Наука і наукові дослідження в сучасному світі:</u> Суть наукового пізнання, знання та наукового дослідження. Етапи становлення і розвитку науки. Поняття, цілі і функції науки. Чинники розробки наукової теорії (ідея, принципи, категорії, тлумачення, поняття, гіпотези, наукова теорія Структурні елементи науки, їх характеристика. Наука як система знань. Класифікація наук. Наукові дисципліни. Наукова діяльність. Види наукової діяльності (науково-дослідна; науково-організаційна; науково-педагогічна; науково-інформаційна та ін.).	2	1
2.	<u>Методологія і методи наукових досліджень:</u> Теоретичні та методологічні принципи науки. Поняття методології в наукових дослідженнях. Функції методології в наукових дослідженнях. Види методології (філософська, загальнонаукова, частково-наукова). Методи (діалектико-матеріалістичний, аналітичний і синтетичний, ймовірно-статистичний, індуктивний, аналогія, методи експериментальних досліджень) і техніка наукових досліджень. Науковий метод. Наукова теорія та підходи до її визначення (гносеологічний, логічний, методологічний). Загальні методи пізнання: методи емпіричного дослідження (спостереження, експеримент, порівняння, опис, вимірювання, моніторинг); методи теоретичного дослідження (сходження від абстрактного до конкретного, ідеалізація, формалізація, логічні й історичні методи, аксіоматичний метод, гіпотетико-дедуктивний метод); методи, що можуть бути застосовані на емпіричному і теоретичному рівнях (абстрагування й конкретизація, аналіз і синтез, індукція й дедукція, моделювання, аналогія, ідеалізація, узагальнення, системний підхід, історичний і логічний методи, вірогіднісні (статистичні) методи)	2	1
3.	<u>Технологія наукового дослідження:</u> Поняття організації та технології наукових досліджень, їх планування і ефективність. Організаційні стадії науково-дослідного процесу і їх алгоритм. Розробка програми наукового дослідження і її алгоритм. Основні етапи науково-дослідних робіт. Вимоги до обраної теми наукового дослідження. Робоча гіпотеза. Визначення мети, завдань, об'єкта й предмета дослідження. Виконання теоретичних і прикладних наукових досліджень.	2	1
4.	<u>Інформаційне забезпечення наукового дослідження:</u> Поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень. Джерела науково-технічної інформації. Класифікація наукових документів, їх структура і призначення. Методи пошуку, збору, систематизації та інтерпретації наукової інформації. Оформлення результатів інформаційного пошуку. Електронний пошук наукової інформації.	2	-
5.	<u>Академічна доброчесність та плагіат:</u> Проблема плагіату та академічної доброчесності. Форми запозичень текстів. Класифікація видів плагіату. Методи боротьби з плагіатом	2	1
6.	<u>Теоретичні та експериментальні дослідження:</u> Цілі і методи теоретичного дослідження. Математичні методи та моделі в дослідженнях. Типи, завдання та класифікація експериментів. Методологічні основи експерименту	2	1
7.	<u>Бібліографічний апарат наукових досліджень:</u> Правила складання бібліографічного опису для списків літератури і джерел. Приклади бібліографічного опису окремих видів документів. Правила наведення цитат і бібліографічних посилань у текстах наукових та навчальних робіт. Методика підготовки та оформлення публікацій.	2	1

№ теми	Зміст теми	Годин	
		денна	заочна
8.	Кваліфікаційна магістерська робота: вимоги до оформлення та захист; Загальна характеристика видів кваліфікаційних робіт. Реферати, курсові, кваліфікаційні роботи. Поняття магістерської роботи та її підготовка. Основні етапи підготовки та захисту магістерської роботи. Розробка плану магістерської роботи. Підготовка тексту магістерської роботи та її оформлення. Список використаної літератури.	2	1
9.	Підготовка та написання тез конференції, наукової статті; Види наукових публікацій. Видання. Монографія. Наукова стаття та основні вимоги до її оформлення, структура. Збірник наукових праць. Мова та стиль наукового дослідження.	2	1
Разом		18	8

2.2. Перелік практичних занять

№ заняття	Назва практичних занять	Годин	
		денна	заочна
1	Наукове дослідження та його методологія	2	-
2	Методи наукового пізнання.	2	-
3	Технологія проведення наукових досліджень. Технологія дослідницької роботи	2	1
4	Технологія дослідницької роботи.	2	1
5	Робота з науковою інформацією.	2	-
6	Написання і оформлення наукових праць студентів	2	-
Разом		12	2

2.3. Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Обсяг у год.	
		денна	заоч.
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	10	13
2.	Підготовка до практичних (семінарських) занять	20	27
3.	Опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції	10	13
4.	Виконання індивідуальних навчальних завдань (рефератів)	20	27
Разом		60	80

3. Критерії оцінювання результатів навчання

Нарахування балів за виконання змістовного модуля

Вид роботи, що підлягає контролю	Оцінні бали		Форма навчання					
			денна			заочна		
	<i>min</i>	<i>max</i>	Кіль-ть робіт	Сумарні бали		Кіль-ть робіт	Сумарні бали	
		<i>min</i>		<i>max</i>	<i>min</i>		<i>max</i>	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. Методологія та організація наукових досліджень								
Робота на лекції	1	2	9	9	18	4	4	8
Робота на семінарському занятті	2	4	6	12	24	2	4	8
Виконання ІНДЗ	4	8	1	4	8	3	12	24
Проміжна сума				25	50		20	40
Модульний контроль у поточному семестрі	20	30	1	20	30	2	40	60
Контроль результатів дистанційного модулю	6	8	1	6	8	-	-	-
Рейтинг за творчі здобутки	9	12	1	9	12	-	-	-
Оцінка за змістовим модулем				60	100		60	100

Модульна контрольна робота складається з розрахункового завдання та тестових питань.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Завдання модульної контрольної роботи	Шкала оцінювання, бали	Критерії оцінювання
Розрахункове завдання	7	Правильний розв'язок завдання з повним викладенням у порядку розв'язку та глибокою обґрунтованістю висновків за результатами розрахунків
	5	Правильний розв'язок завдання з неповним викладенням порядку розв'язку або недостатньо глибокою обґрунтованістю висновків за результатами розрахунків
	4	Неповне викладенням порядку розв'язку завдання, наявні незначні арифметичні помилки, недостатньо обґрунтовані висновки за результатами розрахунків
	3	Розв'язок завдання з допущенням кількох арифметичних помилок і неповним викладенням порядку розв'язку, відсутність висновків за результатами розрахунків
	1	Частковий розв'язок завдання з неправильним обґрунтуванням порядку розв'язку
	0	Завдання не розв'язано або розв'язано не вірно
Тестове завдання	16	Тестове завдання містить 10 питань (тільки одна відповідь є правильною). За кожну правильну відповідь студент отримує 1,6 бали.

4. Інформаційні ресурси

1. Конспект лекцій з дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» для магістрів усіх напрямів підготовки денної та заочної форм навчання / Укл. О. Б. Каламан, О.В. Пурцхванідзе. - Одеса: ОНАХТ, 2020. - 62с.
2. Методичні вказівки до проведення практичних занять з курсу «Методологія та організація наукових досліджень» для магістрів усіх напрямів та форм навчання /Укл.: О. Б. Каламан, О.В. Пурцхванідзе. – Одеса: ОНАХТ, 2020. – 7 с.
3. Методичні вказівки до самостійної роботи з курсу «Методологія та організація наукових досліджень» для магістрів усіх напрямів та форм навчання ОНАХТ/Укл.: О. Б. Каламан, О.В. Пурцхванідзе. – Одеса: ОНАХТ, 2020. – 20 с.
4. Офіційний портал Верховної Ради України: www.rada.gov.ua.
5. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України: <http://mon.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Державної служби статистики України: www.ukrstat.gov.ua.
7. Бібліотеки в Україні: [http:// www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php3](http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php3).
8. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського: <http://www.nbu.gov.ua>.
9. Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника: <http://www.nbu.gov.ua/portal/libukr.html>.